

KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Fakulta umění a designu UJEP v Ústí nad Labem

TYPY KVALIFIKAČNÍCH PRACÍ

Bakalářská práce (spojená se získáním titulů BcA.)

Diplomová práce (spojená se získáním titulů MgA.)

Disertační práce (spojená se získáním titulů Ph.D.)

Habilitační práce (spojená se získáním titulu doc.)

Postup při zveřejňování kvalifikačních prací pak upravuje:

- Směrnice rektora č. 4/2021 KE ZVEŘEJŇOVÁNÍ ZÁVĚREČNÝCH PRACÍ viz <https://fud.ujep.cz/wp/wp-content/uploads/2021/04/smernice-rektora-4-2021.pdf>
- Směrnice děkanky č. 1/2024 o bakalářských, diplomových a disertačních pracích na FUD UJEP viz <https://fud.ujep.cz/wp/wp-content/uploads/2024/02/smernice-dekanky-fud-2024-01.pdf>

Kvalifikační práce vzniká na základě kontinuální spolupráce s vedoucím této práce a je diskutována v předmětech Seminář k bakalářské práci I, II nebo Diplomový seminář I, II nebo Konzultace k diplomové práci I, II.

Co je obsahem kvalifikační práce?

Kvalifikační práce je především tvůrčím počinem, který má ověřit schopnost samostatné (vědecké či umělecké) práce. Tedy reflektuje již známé výsledky sledovaného tématu a stav oboru, který se rozhodla zkoumat a inovativně posílit.

FORMÁLNÍ STRÁNKY

Obsah práce je první stránkou, na které se píše její číslo (stránka s obsahem má tedy obvykle číslo 7, případně vyšší dle vložených informací v první části práce). Obsah MS Word vygeneruje automaticky po dokončení práce, nebo lze vytvořit individuálně tak, že se jednotlivé položky obsahu číslují podle desetinného třídění. Uvádějí se obvykle pouze nadpisy 1., 2. a 3. řádu. Položky různých řádů je možné graficky zvýraznit odsazením. Při desetinném číslování se za poslední číslicí nikdy nedělá tečka, a to ani v názvech kapitol v textu práce.

Příklad:

1 ÚVOD	8
2 TEORETICKÁ ČÁST	9
2.1 Současný stav poznání	10
2.2 Kritická analýza pramenů	18

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

- Vzhled stránky

Text kvalifikační práce se tiskne vždy jednostranně na stránku bílého papíru formátu A4 (210 x 290 mm). Vlevo se nechává větší okraj, neboť část stránky bude skryta vazbou – doporučujeme nastavit okraje nahoře 3 cm, dole 3 cm, vlevo 3,5 cm, vpravo 2 cm.

Všechny kapitoly uvedené nadpisem 1. řádu musí vždy začínat na nové, samostatné stránce.

- Číslování stránek

Stránky se číslovají arabskými číslicemi (umístění dle volby studenta, tj. dole uprostřed, nebo dole na vnějším okraji stránky, nebo nahoře uprostřed, nebo nahoře na vnějším okraji stránky). Titulní stránka práce ani formální stránky práce se nečíslují, tj. první číslovanou stránkou práce je Obsah. Přílohy je možné číslovat zvlášť.

- Psaní odborného textu

Odborný text kvalifikační práce lze psát v první osobě množného čísla, či užívat trpný rod. Lze také užít první osobu jednotného čísla především při popisu vlastního postupu práce, toto užití doporučujeme v úvodu odůvodnit.

Každý nový odstavec začíná odsazením v rozsahu 5 mezer, nebo užití 1x Tab, nebo nastavením mezery před řádkem 6 b.

Používejte řádkování 1,5 z důvodu přehlednějšího textu. Velikost písma normálního textu by měla být 12 pt., případně 11,5 pt.

- strukturu definuje směrnice fakulty o bakalářských, diplomových a disertačních pracích na FUD UJEP, vč. uvedení českého a anglického názvu, anotace, vyjmenování klíčových slov, soupis literatury

Rozsah

Vlastní text včetně úvodu a závěru musí mít minimálně

- 15 normostran pro BP;
- 30 normostran pro DP (navazující magisterské programy Design, Výtvarná umění, Fine Art);
- 80 normostran pro DP (navazující magisterský program Výtvarná umění – obor Kurátorská studia);
- 80 normostran pro DISP.

Normostrana (zkráceně NS) je standardizovaná strana textu o určitém počtu znaků (včetně mezer) a řádků. V českém prostředí je to rozsah textu v délce 1 800 znaků (symbolů a mezer) na jedné straně, což odpovídá třiceti řádkům o šedesáti znacích (jedná se o vlastní text, včetně označených citací).

Do počtu stran textu se nezapočítává obrazová dokumentace a další ilustrativní materiál, stejně tak se nezapočítávají poznámky uvedené pod čarou.

Práce obsahuje minimálně tyto části:

- A. Motto (nepovinné);
- B. Úvod (představení a vymezení tématu, kontext, rešerše apod.);
- C. Vlastní text (teoretická reflexe tématu, vlastní postup řešení, tvorby, realizace a prezentace díla apod.);

- D. Závěr (umělecké, ekonomické, technické aspekty díla, společenský dopad apod.);
- E. Seznam použité literatury;
- F. Obrazová dokumentace díla (náčrty, vizualizace, fotodokumentace, včetně popisů);
- G. Další přílohy (nepovinné, ale například důležité pro vlastní psaný text).

Vlastní text

Text vychází ze shrnutí současného stavu řešení vymezené problematiky, kterou se ve své kvalifikační práci zabýváte. Toto shrnutí se provádí na základě provedené literární rešerše. Jde o kritickou analýzu a konfrontaci dostupných pramenů. V teoretické části práce musí být zřejmé, co jsou myšlenky převzaté (pak je nutná jejich citace – viz dále), a co jsou analýzy a vývody vlastní. Opírejte se zejména o monografie, vědecké a odborné časopisy, katalogy. Informační zdroje starší než 15 let již lze považovat za zastaralé a v práci je používejte pouze, jedná-li se o kvalitní zdroje.

Text by měl dále obsahovat vymezení a formulaci zkoumaného problému. Formulaci otázek a hypotéz. Měla by být především rozvedena ta část textu, která je vůči známým a kvalitně interpretovaným datům inovativní, což je vhodné zdůvodnit. Informace v oblasti uměleckých a společenských věd ovlivňuje celá řada proměnných faktorů. Je vhodné upozornit na jejich strukturální vliv a snažit se tyto intervující proměnné identifikovat. Můžete naznačit, jakým směrem by se mohla vaše práce dále ubírat. Můžete formulovat nové hypotézy, které by měly být v budoucnu ověřeny. V závěru autor hodnotí celou svou kvalifikační práci a porovnává dosažené výsledky s tezemi a cíli, které si stanovil na začátku práce.

Jak pracovat s IA efektivně a správně ji využívat?

Hlavním cílem je samostatná práce v oblasti rozvoje klíčových kompetencí tvůrčího a kritického myšlení. K těmto kompetencím patří schopnost formulovat vlastní hypotézy, vyhledávat a správně používat relevantní informační zdroje, provádět vlastní analýzy a interpretace, argumentovat vlastní závěry a aplikovat teoretické poznatky na praktické problémy v širším kontextu studovaného oboru. Základní principy pro etické, tvůrčí, přínosné a bezpečné využívání AI v akademickém prostředí:

- TRANSPARENTNOST (dodržování etických zásad);
- SVĚDOMITOST, ODPOVĚDNOST (kontrolujte a kriticky hodnotěte informace získané prostřednictvím AI);
- MINIMALIZACE ZÁVISLOSTI NA AI (nebudete nástroje AI využívat jako úplnou náhradu samostatné práce);
- BEZPEČNOST.

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem vychází z návodů a doporučení vydaných Univerzitou Karlovou v Praze. Více k dohledání zde: <https://ai.cuni.cz/AI-5.html>.

ODKAZY V TEXTU A POUŽITÁ LITERATURA

Starší způsob citování pomocí horního indexu a poznámky pod čarou není doporučován, protože zdvojuje bibliografickou citaci pod čarou se seznamem za prací. Poznámkový aparát má sloužit doplnění, rozšíření textu, který by jinak rozdobil korpus textu, nikoliv zdvojeným bibliografickým citacím, které zatěžují strukturu práce.

U klasifikační práce, která se vztahuje k uměnovědným tématům u studijního programu Kurátorská studia je povolena citační norma užívající se kupř. v časopise *Umění Ústavu pro dějiny umění Akademie věd České republiky*. Více: <https://www.umeni-art.cz/cz/norm>.

ZPŮSOBY ODKAZOVÁNÍ

Způsoby odkazování v rámci SN ISO 690:2022 – jméno a datum (tzv. Harvardská metoda)

– nová verze normy SN ISO 690:2022 (01 0197), která je českou verzí mezinárodní normy ISO 690:2021, a nahrazuje předchozí verzi normy SN ISO 690:2011 (01 0197)

Pomocí odkazů v textu označujete části textu, které jste do práce převzali z informačních zdrojů. Zároveň uvádíte, ze kterých zdrojů jste odkaz čerpali.

Citace je text / web / obrázek / graf apod., který přebíráte z jiného zdroje a vkládáte do textu své práce.

Citaci přebíráte buď doslova (přímá citace) nebo parafrázujete.

Příklad:

Sledované neukončenosti, procesuálnosti a tekutosti si všímáme při pohledu oka. „*Odhodlaně a přitom pokorně vstupuje do rozlehlých neznámých krajín viditelného, bloudí jimi, v setkáních s jejich místy tká síť smyslu a zase ji páře a trhá.*“ (Ajvaz, 2003, s. 10)

Nebo pak odkazujeme na konkrétní část textu:

Ajvaz (2003, s. 25) předpokládá, že „*lorem ipsum.*“

Bibliografická citace je záznam vytvořený dle pravidel citační normy. Popisuje zdroj, ze kterého jste přebírali citaci. Seznam bibliografických citací se uvádí na konci práce v přehledu použitých informačních zdrojů na konci práce (tam se však uvádí již bez konkrétní strany, kde je umístěn citovaný text, nepovinně lze uvést celkový počet stran nebo strany kapitoly či článku).

(Šenk et al., 2022)

ŠENK, David; PAPOUKOVÁ, Aneta; MASAÍKOVÁ, Martina; PALKOVIOVÁ, Jana a ÍEK, Alois, 2022. Impact of commercial and autogenous *Escherichia coli* vaccine combination on broiler breeder stock performance, gross pathology, and diversity of *Escherichia coli* isolates. Online. *Acta Veterinaria Brno*. Vol. 91, no. 4, s. 383390. Dostupné z: <https://doi.org/10.2754/avb202291040383>. [cit. 2023-01-05].

Tzn. uvedete v seznamu literatury a dalších zdrojů takto:

AJVAZ, Michal, 2003. *Světelný prales. Úvahy o vidění*. Praha: OIKOYMENH. 231 s. ISBN 80-7298-080-7.

Nebo případně rok do závorky:

AJVAZ, Michal (2003). *Světelný prales. Úvahy o vidění*. Praha: OIKOYMENH. 231 s. ISBN 80-7298-080-7.

Odkaz je způsob propojení citace a bibliografické citace čili textu práce se seznamem bibliografických citací. Úkolem odkazu není informovat o druhu zdroje (stejný odkaz máme pro knihy i e-zdroje), jeho jedinou funkcí je konkrétní citaci propojit ve vaší práci s odpovídající bibliografickou citací.

Uvádět číslo strany, ze které (případně kterých) bylo citováno, je povinné u přímé citace (vždy označené v uvozovkách a kurzivou). Číslo strany lze uvést i u parafráze, přičemž u parafráze minimálně uvádějte zdroj, odkud specifickou informaci máte zjištěnou.

Pokud mají dva nebo více zdrojů stejného tvůrce i rok vydání, odlišují se malými písmeny abecedy přiřazenými k roku vydání: (Šuleř, 2010a, s. 5) a (Šuleř, 2010b, s. 28) – v takovém případě se písmena uvádí i v závěrečném seznamu zdrojů.

V případě většího množství autorů se píše do závorky všichni autoři uvedení v bibliografické citaci: (Holá, Šuleř a Novák, 2010, s. 8–10).

Pokud je nutné uvést dva či více zdrojů, uvádějí se v jedné kulatých závorkách a oddělují se středníkem: (Holá, 2010, s. 8; Šuleř, 2010, s. 16–18).

Je-li autorů práce více než tři, používá se při odkazu v textu zkratky „et al“ (pocházející z latinského et alii = a ostatní): (Wolkow et al., 2001, s. 187).

V případě chybějícího autora se do závorky použije název nebo část názvu (píše se *kurzivou*): (*Management*, 2010, s. 12).

Do kulaté závorky dáváme vždy POUZE příjmení autora (popř. název), rok a případně strany, a to bez ohledu na druh dokumentu. Nikde v závorce se tak např. neuvádí online, www apod. Např. u knihy to bude (Novák, 2010, s. 8), u filmu (ANNAU, 2004, 121 min.), u webu (ČSÚ, 2012) nebo (CERN, 2023).

U cizojazyčných přímých citací lze uvádět v psaném textu originál, a ten následně formou poznámky pod čarou uvést v českém překladu (překlad může být volný, tj. dle autora textu) – viz příklad:

... Důležité je si uvědomit skutečnost, na níž upozorňuje i úvod knihy *Thinking About Exhibition*: „(...) especially exhibitions of contemporary art – establish and administer the cultural meaning of art.“ (GREENBERG, FERGUSON a NAIRNE, 2000, s. 2)¹ Lorem ipsum ...

¹ Volně přeloženo: „(...) hlavně výstavy současného umění – stanovují a určují kulturní význam umění.“

SOUPIS CITOVANÝCH ZDROJŮ V PŘEHLEDU PRÁCE, TZV. KAPITOLA POUŽITÁ LITERATURA A DALŠÍ ZDROJE:

V přehledu použitých informačních zdrojů na konci práce se však již uvede kompletní výčet autorů, pokud je součástí citovaného díla. Bibliografické citace (za prací) jsou uspořádány v seznamu zdrojů v abecedním pořadí podle příjmení autorů (dále podle roku, pak podle názvu).

Monografie / knihy:

PŘÍJMENÍ, Jméno, rok vydání. Název díla: podnázev díla. Označení vydání. Místo vydání: Jméno nakladatele. Rozsah díla (nepovinný údaj). Standardní číslo.

AJVAZ, Michal, 2003. *Světelný prales. Úvahy o vidění*. Praha: OIKOYMENH. 231 s. ISBN 80-7298-080-7.

E-kniha se cituje stejně jako tištěná kniha. Navíc se uvádí informace o přístupu k elektronické formě knihy uvedená formulací „Dostupné z:“ (např. URL adresa, místo uložení CD apod.)

Jméno tvůrce, rok vydání. *Název: podnázev*. Vedlejší název. Vydání. Další tvůrce. Název edice a číslování. Místo publikování: Nakladatel. Standardní identifikátor. Dostupnost a přístup. [Datum citování]. Případně poznámky.

ČAPEK, Karel, 2018. *Válka s mloky*. Online, pdf. V MPK 2. oprav. vyd. Bratří Čapkové. Praha: Městská knihovna v Praze. Dostupné z: https://web2.mlp.cz/koweb/00/04/29/90/58/valka_s_mloky.pdf. [citováno 2023-09-21]. Rovněž dostupné v html.

Uvedení pouze kapitoly v knize:

PŘÍJMENÍ, Jméno, rok vydání. *Název kapitoly*. In *Název díla*. Označení vydání. Místo vydání: Jméno nakladatele. Rozsah kapitoly. Standardní číslo.

POKORNÝ, Jan, 2021. Fyziologie chování a paměti. In *Lékařská fyziologie*. Praha: Grada Avicenum, 418–426 s. ISBN 80-7169-036-8.

Časopis – tištěný a online:

PŘÍJMENÍ, Jméno autora, rok. *Název příspěvku*. *Název časopisu*, ročník, číslo svazku, rozsah stránek. Standardní číslo.

BLÁHA, Jan, 1985. Prostor a čas v kubistických obrazech Pabla Picassa a v hudbě Igora Stravinského. *Estetika*. Roč. 85, č. 4, s. 211–254. ISSN 0014-1291.

CATALA, Belen; SAVALL, Teresa a CHAVES-AVILA, Rafael, 2023. From entrepreneurial and innovation ecosystems to the social economy ekosystém [online]. *Journal of Business Research*, vol. 163, August 2023. Dostupné z: Science Direct, <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2023.113932>. [citováno 2023-07-27].

Článek na webové stránce:

PŘÍJMENÍ, Jméno autora, rok vydání. *Název článku či Portálu* [online]. Dostupné: adresa webové stránky [datum citace].

MOHR, Gordon; STACK, Michael; RANITOVIC, Igor; AVERY, Dan and KIMPTON, Michele, 2004. *An Introduction to Heritrix: An Open Source Archival Quality Web Crawler* [online]. Dostupné z: <http://crawler.archive.org/Mohr-et-al-2004.pdf>. [citováno 2023-07-27].

Film:

Tvůrce (režisér), rok. *Název filmu*. Formát. vydání/verze. Místo: vydavatel/filmové studio/distributor. Případně poznámka.

ANNAU, Jean-Jacques (režisér), 2004. *Jméno růže*. Film, DVD. Praha: Warner Bros. 131 min. Podle stejnojmenné knihy Umberta Eca.

Počítačový program / software:

TVŮRCE, rok (využijeme buď rok instalace, aktualizace, nebo přístupu). *Název programu / softwaru*. Nosič (software / program / CD-ROM apod.). Instalace / Aktualizace. Požadavky na systém. Dostupnost. [datum].

GRAMATICKÉ OKÉNKO

Před interpunkčním znaménkem se nedělá mezera. Za interpunkčním znaménkem se mezera dělá vždy. Nejčastěji se chyby dělají u psaní dvojteček a závorek.

- **(správné psaní závorek) versus (špatné psaní závorek)**

Pravidlo mezer platí i při psaní kalendářních dat. První dva příklady jsou uvedeny správně, druhé dva špatně: **15. 12. 2008, 15. prosince 2008** (správně!) versus 15.12.2008, 15.prosince2008 (špatně!)

Důležité je též pravidlo psaní rozsahu celých kalendářních dat s mezerami takto:
15. 11. – 15. 12. 2008; avšak 2008–2009.

U uvádění rozsahu stran nebo letopočtů používejte vždy pomlčku bez mezer, nikoliv spojovník, tj. s. 8–10).

Nadpisy (pouze doporučené)

1 NADPIS PRVNÍHO ŘÁDU

1.1 Nadpis druhého řádu

1.1.1 NADPIS TŘETÍHO ŘÁDU

1.1.1.1 Nadpis čtvrtého řádu Interpunkce

Tato sumarizace formálních doporučení pro psaní kvalifikačních prací na FUD UJEP byla aktualizovaná v lednu 2024 pracovníky KDTU FUD UJEP.